

styczeń 2009

Diakonia

zawsze dla ludzi

Drodzy Czytelnicy i Przyjaciele Diakonii!

U progu nowego 2009 roku nasza Diakonia przychodzi do Was z podziękowaniem za wsparcie wszystkich działań mających na celu wypełnienie słów Jezusa: „*Wszystko, cokolwiek uczyniliście jednemu z tych najmniejszych moich braci, mnie uczyniliście*”. Szczególne podziękowania kieruję pod adresem tych wszystkich, którzy podzielili się z nami 1 procentem swego podatku lub w innej formie przesłali ofiary na Diakonię.

Miniony rok obfitował w wiele inicjatyw, które Diakonia Polska kontynuowała bądź rozpoczynała i aranżowała. Chciałbym tu wspomnieć o jedenastu domach opieki, dwudziestu trzech stacjach diakonijnych,

o świetlicach środowiskowych, Ewangelickim Centrum Diakonii i Edukacji we Wrocławiu czy Rodzinnym Domu Dziecka w Dziegielowie.

Z innych inicjatyw, które mają charakter ekumenicznej współpracy, należy wymienić Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom, Skarbonkę Diakonijną, czy też działalność Ekumenicznej Stacji Socjalnej we Wrocławiu.

Drodzy Przyjaciele! Miłosierdzie, dobroczynność i ofiarność towarzyszyły Kościołowi od czasów jego powstania, były one wpisane w jego posłannictwo. Ze względu na przykład Chrystusa i Jego stosunek do ludzi, zrozumiałe było wezwanie apostołów skierowane do pierwszych zborów, aby prowadziły życie w duchu miłosierdzia, służąc Bogu i ludziom. Według słów apostoła Pawła, wiara jest czynna w miłości i usługiwaniu. Nowy Testament podaje nam wiele różnorodnych przykładów tej służby.

Ta aktywna postawa pierwszych chrześcijan zjednywała im sympatię i szacunek u pogan, jednocześnie była potwierdzeniem ich wiary w Jezusa Chrystusa. To pełne miłosierdzia nastawienie pierwszych chrześcijan do ludzi oddziaływało misyjnie na ówczesne otoczenie, które widząc ich życie mówiło: patrzcie, jak oni się miłują.

Dziś, jako ewangelicy, w sposób szczególny czerpiący z prawd Pisma Świętego, pragniemy w duchu miłosierdzia widzieć bliźnich w potrzebie. Diakonia nasza prowadzi i wspiera najróżniejsze projekty, niosąc pomoc ludziom najbardziej potrzebującym, często znajdującym się na marginesie życia społecznego.

W 2008 roku obchodziliśmy jubileusz 160. rocznicy płomiennego wystąpienia Johanna Hinricha Wicherna podczas Dni Kościoła w Wittenberdze, który zwrócił wtedy uwagę Kościoła na przemiany społeczno-gospodarcze oraz wskazał na problemy społeczne jego członków. Dzięki tym wydarzeniom, które miały miejsce w Wittenberdze w 1848 roku oraz ruchowi pietystycznemu, Kościół ewangelicki odkrył na nowo swoją misyjną i diakonijną odpowiedzialność wobec świata. W ten sposób dokonał się zwrot do biblijnych korzeni i pierwotnego świadectwa Kościoła.

„*Ubogich zawsze mieć będziecie*” – powiedział Jezus. I ta prawda w szczególny sposób dotyka nas w XXI wieku. Diakonia ma za zadanie wyciągnąć do najuboższych, niezaradnych i opuszczonych swoje ręce miłosierdzia.

**niechaj gwiazda jasna i czysta
ten zastęp aniołów
radosna wieść,
że się narodził i kocha**

**ciepło i siła
mądrość i radość**

**towarzysz nam
na drogach
nieznanych
utartych
lub wydeptanych
na wszystkich drogach
nowego roku**

**i niechaj nadzieja ta
jeszcze się długo
nie wyczerpie**

I czynimy to, w miarę naszych sił i środków. Chcemy być obecni w parafiach, diecezjach i w całym Kościele. Pragniemy wspomagać najbardziej potrzebujących, bez względu na ich poglądy, wyznanie czy narodowość.

Drodzy Przyjaciele Diakonii, dzięki Wam możemy dziś działać, wypełniając diakonijną służbę. Dzięki Wam wiele osób będących w potrzebie doświadczyło chrześcijańskiego miłosierdzia i wymiernej pomocy.

Dzisiaj raz jeszcze za nią dziękuję, życząc w imieniu Rady Diakonii Kościoła, Biura Diakonii oraz w swoim własnym, radości i siły, pogody ducha i Bożego prowadzenia w nowym, 2009 roku.

Z diakonijnym pozdrowieniem,

biskup
Ryszard Bogusz
prezes Diakonii Kościoła

Nagroda Diakonii Polskiej przyznana po raz drugi

W uznaniu zaangażowania i działalności na rzecz pracy diakonijnej oraz w podziękowaniu za samarytańskie serce, Diakonia Polska po raz drugi przyznała statuetkę „Miłosiernego Samarytanina” – Nagrodę Diakonii Polskiej. Uroczystość wręczenia Nagrody Diakonii odbyła się **4 października 2008 roku w Warszawie**, w Teatrze Polskim podczas dorocznej gali „Ubi Caritas”.

Zgodnie z decyzją Kapituły, nagrodę główną w 2008 roku otrzymał **ks. Emil Gajdacz** z Dziegielowa, emerytowany proboszcz Parafii Ewangelicko – Augsburskiej w Cieszynie i dyrektor Ewangelickiego Domu Opieki „Emaus” w Dziegielowie, a także długoletni duszpasterz siostr

diakonis, z jedyne go w Polsce, Ewangelickiego Diakonu Żeńskiego „Eben-Ezer” w Dziegielowie. Nagrodą główną jest, wykonana w szkło, statuetka miłosiernego Samarytanina niosącego pomoc zranionemu człowiekowi.

Ks. Emil Gajdacz rozpropagował na terenie powiatu cieszyńskiego dzieło diakonii i pracę charytatywną; był tym, który zmieniał świadomość i myślenie na jej temat. To właśnie prowadzona przez niego praca diakonijna integrowała lokalną społeczność, bez względu na wyznanie i poglądy.

Od lewej: siostra Aniela Kawulok, Wanda Pilch, ks. Emil Gajdacz

Wyróżnienia Diakonii Polskiej w postaci dyplomów otrzymały: **siostra diakonisa Aniela Kawulok** z Diakonu Żeńskiego „Eben-Ezer” oraz **Wanda Pilch**, społeczniczka i wolontariuszka Parafii Ewangelicko – Augsburskiej w Wiśle Centrum.

ks. Emil Gajdacz

Urodzony 28 września 1940 roku jako najmłodsze dziecko Jana i Herminy z d. Lipowczan.

1960-1964 – studia w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie,
– obrona magisterium nt. *Kościół a państwo w nauce Lutera*;

1970 – ordynacja na duchownego Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego;

1970-1983 – wikariat w Parafii Ewangelicko – Augsburskiej w Cieszynie;

od 1974 – członek Komisji Wychowania Chrześcijańskiego, przekształconej w 1999 w Synodalną Komisję ds. Edukacji i Nauczania Kościelnego, od 1980 jej przewodniczący;

– praca ilustratorska nad książeczkami dla dzieci o tematyce biblijnej;

1983-2005 – proboszcz pomocniczy Parafii Ewangelicko – Augsburskiej w Cieszynie;

od 1984 – duszpasterz siostr diakonis z Ewangelickiego Diakonu Żeńskiego „Eben-Ezer” w Dziegielowie;

– Dyrektor Domu Opieki „Emaus”;
– rewindykator majątku Diakonu;
– inicjator budowy domu „Syloe” w Dziegielowie do pracy ewangelizacyjno-misyjnej;

od 1987 – członek Synodu Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego w Polsce;

– praca w Synodalnej Komisji Ewangelizacyjno-Misyjnej oraz w Synodalnej Komisji ds. Diakonii;

od 1997 – budowa Ewangelickiego Domu Opieki „Emaus II”;

2004 – studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej;

2005 – proboszcz administrator nowopowstałej Parafii Ewangelicko – Augsburskiej w Dziegielowie.

Ks. Emil Gajdacz jest żonaty z Heleną Gajdacz, długoletnią katechetką Parafii Ewangelicko – Augsburskiej w Cieszynie. Mieszkają w Dziegielowie.

siostra Aniela Kawulok

diakonisa Diakonu Żeńskiego „Eben-Ezer” w Dziegielowie

Urodzona 8 kwietnia 1951 roku w Wiśle.

1967 – rozpoczęła „Rok służby dla Pana” w Diakonie Żeńskiej „Eben-Ezer” w Dziegielowie (nazwa „Eben-Ezer” pochodzi z Biblii, z *Księgi Samuela* i oznacza w jęz. hebrajskim „Aż dotąd nam pomagał Pan”);

1968 – przyjęta na rok kandydacki w Diakonie;

18 października 1970 – czepkowanie w diakonie – otrzymuje czepek i strój diakonisy ewangelickiej, zostaje siostrą próbną;

11 maja 1980 – wraz z innymi siedmioma siostrami zostaje wyświęcona na diakonisę w kościele ewangelicko-augsburskim w Cieszynie przez ówczesnego biskupa Kościoła Janusza Narzyńskiego i ks. dr. Alfreda Jaguckiego, duszpasterza Diakonu; otrzymuje srebrny krzyż diakonisy i pełne prawa;

1973 – zostaje wysłana na placówkę poza Domem Macierzystym – pracuje w Ewangelickim Domu Opieki „Tabita” w Konstancinie-Jeziornie;

sierpień 1974 – rozpoczyna pracę i służbę w Ewangelickim Domu Opieki w Węgrowie na Podlasiu.

Siostra Aniela od ponad 30 lat pracuje i mieszka w Domu Opieki w Węgrowie.

Wanda Pilch

Urodzona 2 października 1934 roku w Wiśle. Magister farmacji.

1957-1962 – praca w Aptece Społecznej w Wiśle;

1962-1989 – praca w aptece Szpitala Wojakowskiego w Krakowie;

od 1981 – od pierwszych dni stanu wojennego organizacja pomocy charytatywnej dla Parafii Ewangelicko – Augsburskiej w Krakowie: dary żywnościowe, odzież i leki;

1981-1989 – prowadzi aptekę leków – da-

- Siostra Aniela Kawulok została doceniona za szczególną osobowość i wierność swojemu powołaniu oraz za codzienną, nieustrudzoną służbę wśród ludzi starszych i chorych w sytuacji diaspory, w placówce poza Domem Macierzystym – w Domu Opieki dla Osób Dorosłych w Węgrowie.

Wanda Pilch została wyróżniona za charyzmę społecznika i zaangażowanie w parafialną, i diakonijną pracę u podstaw. Nagrodę i wyróżnienia Diakonii Polskiej wręczył emerytowany biskup Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego w Polsce, były Prezes Diakonii i ubiegłoroczny laureat Nagrody – Jan Szarek.

Miłosierny Samarytanin jest postacią biblijną z *Ewangelii Łukasza*. Stał się symbolem bezinteresownej pomocy, troski i pochylenia się nad człowiekiem, bez względu na pochodzenie społeczne, rasę i wyznanie.

Danuta Lukas
zdjęcie: Jan Amos Jelinek

- rów z zagranicy przy Parafii Ewangelicko – Augsburskiej w Krakowie. Pełni dyżury w aptece bez ograniczeń czasowych;

1992-1997 – członkini Synodu Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego w Polsce;

1992-2001 – prowadzi aptekę leków – darów z zagranicy przy Parafii Ewangelicko – Augsburskiej w Skoczowie;

1993-1995 – uczestniczy w międzynarodowych konferencjach diakonijnych w Mülheim/Ruhr, Zinnowitz, Heidelbergu i Guben; w Niemczech, w Liselund/Slagelse w Danii

1993-1997 – sekretarz Synodalnej Komisji Kobiet;

– przewodnicząca Diecezjalnej Komisji Diakonijnej diecezji cieszyńskiej;

1994-1997 – prowadzi diecezjalny punkt pomocy odzieżowej przy parafii w Wiśle Centrum;

– bierze udział w spotkaniach z dziećmi na koloniach w Istebnej i uczestnikami warsztatów świąteczno-noworocznych dla osób samotnych w Wiśle Jaworniku.

Od lat, do dziś, prowadzi miesięczne spotkania dla małej grupki starszych kobiet. Są to głównie spotkania modlitewne, ich celem jest dzielenie się swoimi problemami i wspieranie się nawzajem. Wanda Pilch mieszka w Wiśle Centrum.

Moja służba

Minęło czterdzieści lat, kiedy po raz pierwszy przekroczyłam progi Diakonu w Dziegielowie. Była to sobota, urodziny siostry Aliny, która pracowała w Węgrowie. Żadna z nas nie wiedziała wtedy, że będziemy pracować razem przez osiemnaście lat. Niezbadane są drogi Boże, bo idąc wtedy do Diakonu spełniałam tylko życzenie moich opiekunów. Moje marzenia były zupełnie inne.

Jak każda młoda dziewczyna, chciałam mieć dom, ogród, dużo dzieci, a nie iść do Diakonu i może zostać diakonisą, o, nie. Byłam wtedy bardzo zbuntowana i niezadowolona. Planowałam, że po paru dniach wrócę do domu, do mojej Wisły. Pan Bóg miał dla mnie swój plan, ale ja tego wtedy nie rozumiałam.

Minęło kilka dni i moje niezadowolone, i bunt powoli mijały. Siostra Danuta (przełożona) zapytała, jakie są moje plany. Zostajesz czy wracasz? Odpowiedziałam: zostaję na „Rok służby dla Pana”. Przez rok uczyliśmy się wielu różnych rzeczy. Było nas wtedy jedenaście dziewczyn, więc w Diakonie było wesoło i gwarno. Miałyśmy wykłady biblijne z siostrą

Jedna z koleżanek zgłosiła się, że zostaje w Diakonie, a ja ciągle nic nie wiedziałam.

Pan Bóg jednak pracował nad mną. Kiedyś podczas społeczności modlitewnej otrzymałam Słowo Boże z *Księgi Jozuego* (24,14-15): „*Oddajcie tedy Panu zbożną cześć i służcie mu szczerze i wiernie: usuńcie bogów, którym służyli wasi ojcowie*

Jak każda młoda dziewczyna,
chciałam mieć dom, ogród,
dużo dzieci, a nie iść do
Diakonu i może zostać
diakonisz, o, nie.

za Rzeką i w Egipcie, a służcie Panu. A jeśliby się wam wydawało, że źle jest służyć Panu, to wybierzcie sobie dzisiaj, komu będziecie służyć: czy bogom, którym służyli wasi ojcowie, gdy byli za Rzeką, czy też bogom amorejckim, w których ziemi teraz mieszkacie. Lecz ja i dom mój służyć będziemy Panu”. To słowo nie dawało mi spokoju. Pewnego dnia siostra Jadwiga zapytała mnie: A ty, Anielko, co dalej? A ja bez większego namysłu powiedziałam: zostaję.

I tak zaczęła się moja służba dla Pana. Wszystkie wątpliwości opadły ze mnie, a ja byłam bardzo szczęśliwa. Po roku służby byłam dwa lata kandydatką (czas przygotowania do bycia siostrą, w którym można się jeszcze rozmyślić). Po

Nie wyobrażam sobie
innego życia ani za nim
nie tęsknię. Pan Bóg spełnił
moje marzenia
w cudowny sposób.

Jadwigą, kurs pielęgniarski z siostrą Danutą, poza tym pracowałyśmy w kuchni i w domu opieki, sprzątałyśmy i pomagałyśmy przy podopiecznych. Muszę przyznać, że kiedy kończył się rok służby, każda z dziewczyn miała jakieś plany. „Wracam do domu, robię jakąś szkołę”.

w tym okresie jest tzw. czepkowanie – wielka uroczystość w Diakonie, bo do grona sióstr zostaje przyjęta nowa osoba, wtedy też zakłada się strój siostry, a siostra przełożona wkłada czepek na głowę. Ksiądz Alfred Jagucki był wtedy opiekunem Diakonu i wybrał dla mnie słowo: „Pan jest paste-

Wróg ukryty w mózgu

– oswoić Alzheimera

Według definicji Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) zespół otępienny lub inaczej demencja to zespół objawów wywołany chorobą mózgu, zwykle przewlekłą lub o postępującym przebiegu, charakteryzujący się klinicznie licznymi zaburzeniami wyższych funkcji kory, takich jak pamięć, myślenie, orientacja, rozumienie, liczenie, zdolność do uczenia się, język i ocena. Ponadto zaburzeniom funkcji poznawczych często towarzyszą, lub nawet je poprzedzają, zaburzenia emocjonalne, zachowania i motywacji.

W dniu 21 września obchodziliśmy Światowy dzień Choroby Alzheimera – jednej z bardziej znanych postaci demencji (otępienia). Według statystyk podanych przez portal dla osób niepełnosprawnych (www.niepelnosprawni.pl), w Polsce z tą chorobą żyje już ponad 200 tysięcy osób. Prognozy na przyszłość nie są niestety zbyt optymistyczne: według szacunkowych danych liczba ta może za 20 lat się podwoić.

Na świecie na różne postacie demencji, nie tylko Alzheimera, cierpi ok. 18 milionów ludzi, również ta liczba ciągle wzrasta.

Elegy for Iris

Przed kilkoma laty wyświetlany był w kinach obraz Richarda Eyre pt. *Iris*. Film został nakręcony na podstawie wspomnień Johna Bayleya *Elegy for Iris*. Jest to historia

uczucia i małżeństwa znanej pisarki i filozofki angielskiej Iris Murdoch i prof. literatury na Uniwersytecie w Oxfordzie Johna Bayleya. Film ten przede wszystkim koncentruje się na pierwszych i ostatnich latach ich wspólnego, trwającego czterdzieści lat życia. Jest to także, a może przede wszystkim film o walce z postępującą u Iris chorobą Alzheimera. Jest to obraz kinowy niezwykle wzruszający, w dyskretny, a jednocześnie mocny i realistyczny sposób opisujący poszczególne stadia tej choroby, ukazujący ich wspólną walkę o zachowanie godności, a potem wielką samotność obojga, tak bliskich sobie kiedyś ludzi. Jest to także jeden z niewielu obrazów kinowych ukazujących niezwykle sugestywnie postać i bezwzględność tej choroby, próby jej oswojenia, życia się z nią na jej warunkach.

Historia Augusty D.

Pierwszym zanotowanym i opisanym przypadkiem tej choroby był przypadek Augusty D., służącej w domu niemieckiego lekarza psychiatry – Aloisa Alzheimera (1846-

Kilka praktycznych porad, które mogą pomóc w postępowaniu z osobą chorą:

- wydawane polecenia powinny być jasne i proste w przekazie, formułowane przy pomocy krótkich zdań
- do chorego należy podchodzić z troską, ale jednocześnie być pewnym i zdecydowanym
- ważne informacje należy powtarzać nawet kilkakrotnie
- należy być bardzo cierpliwym i dawać choremu czas (minuty, a nie sekundy) na reakcję czy odpowiedź
- lepiej unikać bezcelowych dyskusji
- w przypadku pojawienia się złości lub agresji, trzeba skierować uwagę chorego na inne, mniej drażliwe sprawy
- nie przywiązywać żadnej wagi do nieuzasadnionych zarzutów lub pretensji chorego
- troszczyć się o wypełnienie dnia chorego i zachowanie codziennych rytuałów
- proste reguły i stałe przyzwyczajenia są bardzo pomocne wszystkim ludziom w podeszłym wieku, szczególnie zaś chorym z demencją częściej stosować pochwały (za pomocą słów, dotyku, uśmiechu) niż krytykę

na podst. www.chorobaalzheimer.pl

1915). Alois Alzheimer zaobserwował u swojej służącej różne niepokojące i pogłębiające się objawy, jak na przykład zaburzenia pamięci, orientacji w czasie i przestrzeni, nagle napady lęku. Po śmierci służącej dr Alzheimer zbadał mózg chorej, w którym odkrył rozległe zmiany zwyrodnieniowe – zostały one fachowo określone „przedstarczą atrofią mózgu”. Swoje wyniki, jak i przypadek Augusty D., dr Alzheimer przedstawił w listopadzie 1906 roku na posiedzeniu Towarzystwa Neuropsychiatrii Południowo-Zachodnich Niemiec. Ten pierwszy opisany przypadek został później, w 1967 roku, nazwany chorobą Alzheimera.

► *rzem moim, niczego mi nie braknie”. Cieszę się, że wtedy usłuchałam Boga głosu i że mnie powołał do swojej służby. „Ja i dom mój służyć będziemy Panu”, dodam z radością.*

Nie wyobrażam sobie innego życia ani za nim nie tęsknię. Pan Bóg spełnił moje marzenia w cudowny sposób. Będąc w Diakonacie, jestem w dużej rodzinie, mam duży dom, bo pracuję w Domu Opieki w Węgrowie. Co ciekawe, kiedy wysyłano mnie do Węgrowa, pojechałam tam tylko na miesiąc w zastępstwie siostry Aliny,

która miała w tym czasie urlop. Jestem już „Sarepcie” trzydzieści trzy lata i, jak widać, ten miesiąc się jeszcze nie skończył. W porównaniu z innymi domami opieki, nasz dom jest mały, bo mieszka w nim tylko czternaście osób: mam więc dużą rodzinę, o którą mogę się troszczyć. Razem z nią przeżywam radości i smutki, mam też duży ogród, piękne kwiaty i ładny teren wokół. Dziękuję Bogu za cudowne prowadzenie aż dotąd i cieszę się, że mogę nadal Mu służyć.

s. Aniela Kawulok

Następczynią Heidi Pakjaer Martinussen na stanowisku sekretarza generalnego Eurodiaconii została Heather Roy, która obejmie ten urząd z dniem 1 grudnia 2008 roku. Do tego czasu obowiązki sekretarza generalnego pełni Laura Jones.

Przez ostatnie osiem lat Heather Roy pracowała jako dyrektor regionalna World Association of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS – Światowe Stowarzyszenie Skautek). Na tym stanowisku była odpowiedzialna za opracowanie budżetu zawierającego

Dziesięć najważniejszych symptomów choroby wyodrębnionych przez Kanadyjskie Towarzystwo Alzheimerowskie:

1. zaburzenia pamięci krótkotrwałej (świeżej)
2. brak precyzyjności języka, niezrozumiałe wypowiedzi lub zawierające coraz mniej treści (trudności w odnajdywaniu słów, ich zapominanie lub mylenie)
3. trudności lub utrata orientacji w czasie i przestrzeni
4. ograniczenie zdolności oceny i podejmowania decyzji
5. trudności w myśleniu abstrakcyjnym (utrata zdolności rozumienia, np. znaczenia liczb lub specjalnych świąt, jak np. własne urodziny)
6. przekładanie przedmiotów (kładzenie rzeczy w nieodpowiednich miejscach)
7. gwałtowne zmiany nastroju i zachowania bez wyraźnej przyczyny
8. zmiany osobowości
9. utrata inicjatywy i aktywności
10. trudności w wykonywaniu codziennych czynności

na podst. www.chorobaalzheimer.pl

▶ Niebezpieczne złogi białek

Choroba opisana przez dr. Aloisa Alzheimera należy do grupy tzw. chorób neurodegeneracyjnych. Objawia się postępującym otępieniem umysłowym, które jest wynikiem zanikania komórek nerwowych mózgu. Powodują je odkładające się w mózgu złogi dwóch rodzajów białek: tzw. beta-amyloidu oraz białka tau. Złogi te najpierw zaburzają prawidłowe funkcjonowanie komórek nerwowych, a następnie prowadzą do ich degeneracji i obumierania. To obumieranie komórek może przebiegać bardzo niedostrzegalnie dla najbliższego otoczenia chorego. Pierwsze objawy nie wyglądają groźnie i tłumaczone są roztargnieniem lub wiekiem. Można je zaobserwować dopiero po wielu latach trwania już w móz-

gu procesu zwyrodnieniowego. Ma to miejsce wówczas, gdy utraconych zostało już od 60-80 procent neuronów w obszarach mózgu, które odpowiadają za procesy pamięciowe.

Memantyna pełna nadziei

Choroba Alzheimera może trwać od 6 do 14 lat, częściej dotyka kobiety, ponieważ statystycznie żyją one dłużej. Nieznane jest do końca podłoże tej choroby, w niektórych przypadkach może ona być dziedziczna. Zdaniem naukowców, długa, aktywna praca intelektualna, a także zdrowy tryb życia, mogą opóźnić pojawienie się choroby. Mimo intensywnych prac badawczych, ciągle nie wynaleziono na nią skutecznego leku. Chorobę Alzheimera można jedynie opóźnić lub łagodzić pewne jej objawy, jak np. depresję, stany lęku i psychozy. Jeden z nowoczesnych leków, memantyna, pozwala chronić procesy pamięciowe w mózgu nawet w późniejszej fazie choroby.

Opieka nad osobą cierpiącą na chorobę Alzheimera wymaga niesłychanej cierpliwości, wysiłku psychicznego i fizycznego. Osoby te, w przeważającej części współmałżonkowie, potrzebują nie tylko rzetelnej wiedzy na temat tej choroby, ale także wsparcia psychicznego. W Polsce mogą je m.in. znaleźć w organizacjach alzheimerowskich, jak np. w Polskim Stowarzyszeniu Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera.

Danuta Lukas

Korzystałam m.in. z informacji umieszczonych na portalu dla osób niepełnosprawnych i na stronie www.chorobaalzheimer.pl

Ukonstytuowało się Forum Ewangelickich Domów Opieki

Na spotkaniu w dniu 8 września br. w Ewangelickim Centrum Diakonii i Edukacji we Wrocławiu, w którym uczestniczyli przedstawiciele władz Diakonii Kościoła oraz ewangelickich domów opieki, ukonstytuowało się oficjalnie Forum Ewangelickich Domów Opieki w Polsce.

Cele, zadania i zasady współpracy pomiędzy ewangelickimi ośrodkami diakonijnymi w ramach Forum określa Ewangelicka Karta Współpracy.

Cele Karty będą realizowane m.in. poprzez wymianę informacji i doświadczeń, inicjowanie działań służących podnoszeniu jakości usług socjalnych, współpracę z instytucjami i osobami zajmującymi się problematyką opieki, wypracowywanie wspólnych stanowisk w sprawach o istotnym znaczeniu dla działalności ośrodków oraz inne.

Członkami Forum zostało jedenaście ośrodków diakonijnych z całej Polski: Ewangelicki Dom Opieki (EDO) „Arka” z Mikołajek, „Emaus” z Dziegielowa, „Ostoja Pokoju” z Miechowic, „Sarepta” z Węgrowa, „Soar” z Bielska-Białej, „Tabita” z Konstancina-Jeziornej, „Betezda” z Mikołajek, Ewangelicki Dom Seniora w Zagórowie, Dom Pomocy Społecznej „Samarytanin” we Wrocławiu, Środowiskowe Domy Samopomocy w Mikołajkach i w Ukcie.

Członkowie Karty będą odbywać regularne posiedzenia, co najmniej raz w roku. Warunkiem współpracy w ramach Karty jest przyjęcie w poczet członków i podpisanie deklaracji o współpracy.

Dyrektor gen. Wanda Falk widzi główny sens tej inicjatywy w „stworzeniu, w ramach Diakonii Polskiej, płaszczyzny współpracy pomiędzy ośrodkami diakonijnymi, zarówno na forum krajowym, jak i międzynarodowym”.

W ramach Diakonii Polskiej działa m.in. 11 domów opieki dla osób starszych, 23 stacje diakonijne, 6 świetlic środowiskowych, Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji im. ks. M. Lutra.

D. Lukas

Nowa sekretarz generalna Eurodiaconii

fundusze z Komisji Europejskiej, kierowała ośmioosobowym zespołem, odpowiedzialna była także za rozwój i wspieranie członków stowarzyszenia, zarządzanie projektami i programami, tworzenie strategii rozwoju World Association.

Heather Roy pracowała także z bezdomną mło-

dzieżą, koordynowała zajęcia religijne dla rodzin i młodzieży. Obecnie odbywa szkolenie na lektora w Kościele Anglikańskim.

Heather Roy pochodzi ze Szkocji, jednak od ponad dziesięciu lat mieszka w Brukseli. Ukończyła filologię, literaturę szkocką, informatykę i politologię.

D. Lukas

*Jedni drugich brzemiona noście,
a tak wypełnicie zakon Chrystusowy.*

Ga 6,2

Podziękowania

W imieniu Diakonii Kościoła Ewangelicko - Augsburgskiego w RP oraz jej Prezesa, Biskupa Ryszarda Bogusza, pragniemy Państwu bardzo serdecznie podziękować za przekazanie 1 procentu swojego podatku dochodowego na działalność Diakonii Kościoła.

Ponad 80 tys. złotych wpłynęło na konto Diakonii Polskiej od darczyńców z całej Polski w ramach możliwości odpisania 1 procentu od podatku dochodowego na rzecz organizacji pożytku publicznego (OPP).

Jak podaje dziennik „Rzeczpospolita” z dn. 17 lipca 2008 r., suma przekazana w tym roku przez podatników na rzecz OPP jest trzykrotnie większa od tej z 2007 r. Zwiększyła się także liczba ofiarodawców: w 2007 r. stanowili oni 7 procent podatników, w tym roku, w niektórych regionach Polski, stanowili nawet 40 procent.

Z pewnością świadczy to o większej świadomości wśród podatników i możliwości decydowania o tym, na co przeznaczyć jeden procent swojego podatku.

W 2008 roku Diakonia Polska włączyła się, podobnie jak inne organizacje charytatywne w Polsce, np. Caritas Polska i Polska Akcja Humanitarna, w akcję zbierania ofiar na rzecz osób poszkodowanych w konflikcie w Gruzji. Zebrane przez Diakonię Polską środki pieniężne zostaną przekazane za pośrednictwem Diakonii Niemieckiej (Diakonie Katastrophenhilfe - Pomoc w obliczu katastrof) na zakup najpotrzebniejszych rzeczy dla ofiar cywilnych wojny na Kaukazie.

Przeprowadzono także zbiórkę pieniędzy na rzecz osób poszkodowanych wskutek trąby powietrznej i ulewnych deszczy na Górnym Śląsku, Opolszczyźnie oraz terenie łódzkim. Zebrane środki przekazano m.in. dla parafii w Wieluniu i Siemianowicach Śląskich.

Diakonia Kościoła od wielu lat wspiera pracę na rzecz dzieci, osób niepełnosprawnych, chorych, cierpiących, a także osób w trudnych sytuacjach życiowych.

Bardzo doceniamy Państwa dar i wsparcie udzielone osobom potrzebującym. Wszyscy Darczyńcy mają swoje miejsce w sercach tych, którym można było pomóc dzięki zgromadzonym przez Diakonię funduszom. Ofiarowaliście Państwo drugiemu człowiekowi, słabszemu i choremu, nadzieję i miłość. Za tę bezinteresownie przekazaną nadzieję - dziękujemy z całego serca!

Ogółem zebrano

1 procent	80 508,95 PLN
Gruzja	35 111,01 PLN
Wichury	52 887,98 PLN

Diakonia

diakonia świat

Ewangelia w działaniu

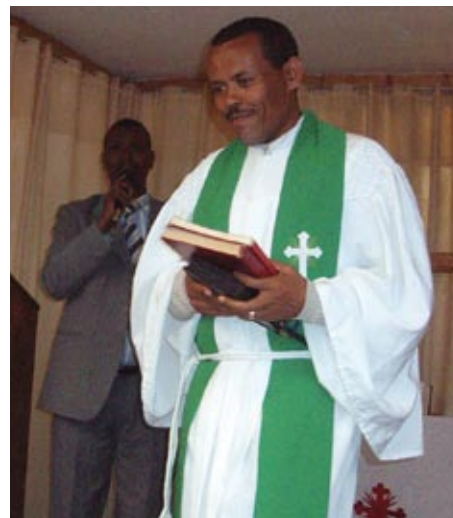
- uczestnicy Światowej Konsultacji Diakonijnej za nową definicją diakonii

Około sześćdziesięcioro uczestników **Światowej Konsultacji Diakonijnej, zorganizowanej przez Światową Federację Luterzańską (ŚFL) w dniach 13-17 października 2008 roku w stolicy Etiopii – Addis Abebie**, opowiedziało się za sformulowaniem na nowo definicji diakonii, tak, by przystawała ona i odpowiadała na wyzwania współczesnego świata. Uczestnicy konsultacji mieli także zastanawiać się nad sposobami rozwiązywania problemów dotyczących podziału na pracę diakonijną, ewangelizacyjną oraz na rzecz rozwoju w ramach Kościoła.

W swoim przywitaniu na rozpoczęcie konsultacji, prezydent Etiopskiego Kościoła Ewangelickiego Mekane Yesus, będącego gospodarzem konferencji, ks. Iteffa Gobena powiedział, że „pierwsi ewangelici, którzy przyczynili się do rozpowszechnienia Ewangelii w Etiopii w 1900 roku, uznali za konieczne, aby pomóc chorym i zająć się edukacją dzieci, co rozumieli jako praktyczne formy czynienia miłości chrześcijańskiej”.

Ks. Iteffa Gobena określił te formy praktycznej pomocy jako „Ewangelię w działaniu”. Praca ta miała służyć człowiekowi rozumianemu jako całość: odpowiadać na jego potrzeby ducha oraz ciała.

Dr Kjell Nordstokke z ŚFL, dyrektor Departamentu Misja i Rozwój powiedział, że celem konsultacji było m.in. umożliwienie uczestnikom osiągnięcia wspólnego rozumienia pojęcia diakonii, zbadanie jej funda-

WAŻNIEJSZE WYDARZENIA DIAKONIJNE w 2008 roku w których uczestniczyli przedstawiciele Diakonii Polskiej

STYCZEŃ

- Podsumowanie akcji WDzPDz 2007.
- Wizyta delegacji Schwestern- und Brüderschaft des Evangelischen Johannesstifts zu Berlin.

Na zaproszenie Diakonii, w ramach wspólnego partnerstwa, w Polsce przebywali z wizytą przedstawiciele Schwestern- und Brüderschaft des Evangelischen Johannesstifts zu Berlin na czele z prezesem zarządu Fundacji ks. Martinem von Essen. Celem wizyty w Polsce było przede wszystkim poznanie pracy diakonijnej w Polsce i możliwości współpracy pomiędzy Diakonią i Ev. Johannesstift.

LUTY

- Diakonia Niemiecka uroczyście inauguruje Rok Wicherna.

Podczas inauguracji główną mowę wygłosiła Kanclerz Niemiec Angela Merkel. W uroczystościach uczestniczyła dyr. W. Falk.

- Spotkanie z przedstawicielem Hoffnung für Osteuropa. Omawiano sprawy związane z projektami diakonijnymi, jak: rozbudowa referatu ds. pozyskiwania funduszy unijnych, budowa centrum dziennego pobytu dla niepełnosprawnych w Ustroniu, projekty diakonijne na Mazurach.

► mentu teologicznego oraz potencjału, w celu zaproponowania konkretnego działania i ustalenia cech wyróżniających wszelką działalność na gruncie Kościoła. Dr Nordstokke powiedział także, że Addis Abeba została wybrana na miejsce konferencji, ponieważ Etiopski Kościół Ewangelicki Mekane Yesus przygotowuje się do jubileuszu 50-lecia swojego istnienia, które będzie miało miejsce w 2009 roku. Zaznaczył, iż Kościół Mekane Yesus w momencie rejestracji w 1959 r. liczył zaledwie 20 tys. wiernych, dziś liczba ta wzrosła do 5 milionów i Kościół ten jest drugim co do wielkości członkiem ŚFL.

Diakonię Polską podczas konsultacji reprezentowali dyrektor generalna Wanda Falk i ks. Robert Sitarek, dyrektor Diakonii Wrocławskiej.

DL

MARZEC

- Organizacja Evangelische Frauen in Deutschland rozpoczyna działalność.

Przedstawiciele Diakonii biorą udział w inauguracji działalności (dyr. gen. Wanda Falk, diakon Halina Radacz).

- Spotkanie z Cornelią Füllkrug-Weitzel, Dyrektor Brot für die Welt, w sprawie współpracy pomiędzy Diakonią a Brot für die Welt.

KWIECIEŃ

- Seminarium polsko-niemieckie przedstawicieli Diakonii Polskiej i Ev. Johannesstift in Berlin.

Temat seminarium: *Modlitwa Ojciec nasz w pracy diakonijnej*.

- Pierwsze spotkanie II edycji cyklu szkoleniowego „Przeciw przemocy”.

- Spotkanie robocze dot. Międzynarodowej Konferencji Teologów 2009.

- Konferencja Akademii Europejskiej w Kulicach nt. *Wschodnie prowincje Prus i misja wewnętrzna w XIX wieku*.

Dyrektor gen. Wanda Falk wygłosiła referat nt. *Diakonia w dzisiejszej Polsce i jej zakorzenienie w historii*.

- Chrześcijański Tydzień Społeczny. Prezes Diakonii bp Ryszard Bogusz wystąpił w panelu dyskusyjnym nt. *Jakiej solidarności potrzebujemy?*

- Konferencja diakonijna w ramach organizacji diakonijnych Platformy Wyszehradzkiej nt. *Być we wspólnocie krajów Grupy Wyszehradzkiej* (Svaty Jur, Słowacja). Celem konferencji było omówienie wspierania rozwoju usług socjalnych w dziedzinie integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem, niepełnosprawnych, starszych, bezdomnych i in.

- Spotkanie z prezesem Stowarzyszenia „Gospel” w sprawie nawiązania współpracy w ramach Wolontariatu Międzynarodowego (Diakonia jest zarówno organizacją wysyłającą, jak i goszczącą).

- Jubileusz 150-lecia założenia Ev. Johannesstift w Berlinie, partnera Diakonii.

MAJ

- Doroczny Dzień Sióstr i Braci w Ev. Johannesstift w Berlinie.

- Spotkanie przedstawicieli Komisji Diakonijnych czterech parafii warszawskich: dwóch

ewangelicko-augsburskich, ewangelicko-reformowanej i metodystycznej.

- Poświęcenie i otwarcie luteranckiego Centrum parafialnego w Koszalinie, w którym mieści się także stacja diakonijna.

- Drugie spotkanie II edycji cyklu szkoleniowego „Przeciw przemocy”.

- Gala Finałowa Konkursu „Dobroczynca Roku 2007”.

- Doroczna Konferencja Eurodiakonii w Wiedniu pod hasłem *Společná przyszlost Evropy: rola ekonomii społecznej*.

- Spotkanie z przedstawicielem Diakonii Duńskiej – Svenem Aage Hjelmem w sprawie dalszego partnerstwa pomiędzy Diakonią Polską i Duńską.

- Święto Szkół Ewangelickiego Centrum Diakonii i Edukacji im. ks. M. Lutra we Wrocławiu.

CZERWIEC

- Seminarium podsumowujące dla wolontariuszy 2007/2008.

- Szkolenie specjalistyczne dla osób pracujących z ofiarami przemocy.

- Spotkanie z Dziećmi Czarnobyla w Sorokwicach.

- Trzecie spotkanie II edycji szkolenia „Przeciw przemocy”.

- Pobyt grupy studyjnej z Kościoła luteranckiego Szwecji.

- Spotkanie grupy roboczej Diakonii Platformy Wyszehradzkiej.

- Spotkanie Dyrektorów Caritas, Eleos, Diakonii Polskiej w sprawie kontynuacji współpracy ekumenicznej w ramach Wigilijnego Działa Pomocy Dzieciom.

- Podróż studyjna kierownictwa Diakonii Polskiej i diecezjalnych koordynatorów diecezjalnych. Celem wyjazdu było zapoznanie się z działalnością Eurodiakonii oraz polityką socjalną Unii Europejskiej (m.in. odbyły się spotkania z polskimi europarlamentarzystami).

LIPIEC

- Spotkanie w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej, które dotyczyło roboczej wersji Krajowego Planu Działania na rzecz Integracji Społecznej na lata 2008-2010.

- Spotkanie międzynarodowej grupy roboczej, które dotyczyło przygotowań do Mię-

Nie tylko szkolenie

– podróż studyjna do Brukseli

Po raz kolejny Diakonia Kościoła Ewangelicko – Augsburgskiego w Polsce zorganizowała podróż studyjną, w której uczestniczyli: prezes Diakonii Polskiej bp Ryszard Bogusz, Wanda Falk, dyr. gen. Diakonii oraz sześciu koordynatorów diecezjalnych: ks. Marek Londzin (diec. cieszyńska), ks. Jan Raszyk (diec. katowicka), ks. Roland Zagóra (diec. mazurska), ks. Wojciech Froehlich (diec. pomorsko-wielkopolska), ks. Sławomir Sikora (diec. warszawska), ks. dyr. Robert Sitarek (diec. wrocławska). Podobne wyjazdy studyjne odbyły się już m.in. do Danii, Niemiec, Czech.

W dniach od 30 czerwca do 2 lipca 2008 r. ośmioosobowa grupa z Polski przebywała w Brukseli. Celem tegorocznej podróży studyjnej było zapoznanie się z działalnością Eurodiaconii oraz polityką socjalną Unii Europejskiej.

Podczas pobytu w siedzibie Eurodiaconii odbyły się spotkania, m.in. z Januszem Gałę-

ziakiem, byłym pracownikiem rządowym w polskiej delegacji ds. socjalnych w UE, obecnie pracownikiem Caritas Europa. Na temat Otwartej Metody Koordynacji (ang. skrót OMC) w kwestiach integracji i zabezpieczenia społecznego oraz wsparcia EFS (Europejski Fundusz Socjalny) dla przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w Polsce mówił Artur Benedyktowicz z Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Równych Szans Komisji Europejskiej. Z kolei Jacek Protasiewicz, członek Parlamentu Europejskiego, przedstawił kwestie dotyczące zatrudnienia i pracy komitetu ds. socjalnych w parlamencie.

W środę, 2 lipca odbyły się spotkania z pracownikami Eurodiaconii, a także z Lucą Pirozzi, administratorem Komisji Europej-

skiej ds. funduszy rozwojowych PROGRESS, z Karine Sohet, reprezentującą organizację APRODEV oraz z dr. Peterem Pavloviciem z Komisji Kościół i Społeczeństwo Konferencji Kościołów Europejskich.

Jak powiedziała dyr. Falk, „wyjazd studyjny ma nie tylko aspekt szkoleniowy, ale przede wszystkim integracyjny, którego celem jest tworzenie wspólnoty, jednej duszy Diakonii. Ma to nas wzmocnić na duszy i ciele, dać siłę do przezwycięzania trudów dnia codziennego oraz prowadzić do umocnienia struktur diakonijnych w Kościele Ewangelicko – Augsburgskim w Polsce”. Wyjazd studyjny został dofinansowany z programu unijnego PROGRESS.

D. Lukas

► dzynarodowej Konferencji Diakonijnej 2009 w ramach krajów Platformy Wyszehradzkiej.

SIERPIEŃ

■ Uroczystości z okazji 175-lecia Gustav-Adolf-Werk w Niemczech.

WRZESIEŃ

■ Spotkanie w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej podsumowujące proces konsultacji społecznych w ramach programu Zabezpieczenie Społeczne i Integracja Społeczna.

■ Spotkanie przedstawicieli Caritas, Eleos i Diakonii w sprawie Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom 2008.

■ Spotkanie Kierownictwa Ewangelickich Domów Opieki i utworzenie Forum Ewangelickich Domów Opieki.

■ Międzynarodowe spotkanie organizacji z Europy Środkowej i Wschodniej na temat *Wspólnie przeciwko handlowi ludźmi. Handel Ludźmi HIV/STD*.

■ 150-lecie Frauenarbeit w Ewangelickim Kościele krajowym Westfalii.

■ Międzynarodowa konferencja diakonijna nt. osób niepełnosprawnych, zorganizowana przez Diakonię Stetten z Niemiec.

■ Seminarium dla wolontariuszy 2008/09.
■ Zjazd uczennic „Roku Służby dla Pana”.
■ Jubileusz 85-lecia powołania i założenia Diakonu Żeńskiego „Eben-Ezer”.

PAŹDZIERNIK

■ Przyznanie Nagrody Diakonii Polskiej „Miłosierny Samarytanin” 2008 oraz sympozjum ekumeniczne nt. miłosierdzia.

Nagrodę Diakonii Polskiej za rok 2008 otrzymał ks. Emil Gajdacz. Wyróżnienia otrzymały: s. diakonisa Aniela Kawulok z Diakonu Żeńskiego „Eben-Ezer” oraz Wanda Pilch, społeczniczka i wolontariuszka Parafii Ewangelicko – Augsburgskiej w Wiśle Centrum.

■ Konferencja Diakonijna nt. pionierów Diakonii Ewangelickiej: ks. Johanna Hinricha Wicherna i i ks. Wilhelma Löhe w 200-lecie ich urodzin.

■ Światowa Konsultacja Diakonijna przygotowana przez Światową Federację Luterancką w Addis Abebie w Etiopii.

LISTOPAD

■ Spotkanie kierownictwa Diakonii z przedstawicielami Zarządu Diakonii Kościoła Ewangelickiego Niemiec w sprawie dalszej współpracy.

■ Konferencja prasowa nt. Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom 2008.

■ Inauguracja Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom 2008 pod hasłem *Ogrzejmy dzieciństwo miłością* w katedrze prawosławnej Marii Magdaleny w Warszawie. Akcja, podczas której są rozprawdane świece, trwa przez cały okres adwentu.

GRUDZIEŃ

■ Wręczenie Nagrody Eurodiaconii oraz seminarium nt.: *Jakość w opiece społecznej. Diakonia i podejście personalne*.

Diakonia
zawsze dla ludzi

Przygotowuje zespół pod kierownictwem **Wandy Falk**.

Redakcja: **Danuta Lukas**
Korespondencję prosimy kierować pod adresem:

Wanda Falk,
ul. Miodowa 21, 00-246 Warszawa,
tel. (022) 887 02 07, fax (022) 887 02 16